

INTERVJU SA TATJANOM VENČELOVSKI

Žene koje sam opisala u svojoj knjizi usudile su se da vole.

Tatjana Venčelovski

Tatjana Venčelovski, koja se pisanjem bavi još od detinjstva, tokom glumačke karijere odigrala je mnoštvo uloga, kako u pozorištu, tako i na televiziji i filmu. Posle počinje da se bavi i televizijskim novinarstvom, a zatim i odnosima s javnošću. Njena knjiga *Isidorin šal* izašla je 2012. godine. Na pitanje odakle je dobila ideju da napiše knjigu koja, između ostalih sadrži i likove koje su stvorili drugi umetnici, kaže da u početku nije imala nameru da piše knjigu, već da se bavi nekom vrstom istraživanja. Ono što bi inače radila kao glumica – identifikaciju i uživljavanje – pretvorila je u literarnu formu. „Naravno, da je tu upletena i ona treća strana – recipijent umetničkog dela, što sam neminovno i sama bila dok sam se upoznavala sa tim likovima kroz vreme. Od tog subjektivnog doživljaja nemoguće je pobeći. Isprva nije bilo ni jasnog koncepta, u smislu da to budu samo žene, jer su me intrigirali i neki muški likovi, ali ova verzija se nametnula sama, i iskristalisala kao najbliža trenutnom osećaju.”

Zašto ste odabrali baš te junakinje? Šta im je zajedničko?

– Uvek su me fascinirale jake i strasne žene. One koje su pomerale granice. One koje su se usudile. Bilo da je to u životu, profesiji, ljubavi. Zapravo, one koje se nisu stidele da budu to što jesu, bez obzira kakve to posledice imalo. Nijedna žena koju sam izabrala da bude junakinja moje knjige nije konvencionalna. Ona nije savršena, nikako. Ona je u

nekim stvarima uskraćena, svakako. I to joj donosi nemir, nesigurnost, ali i snagu. Pokušala sam da kroz sve njih obradim teme ljubavi, seksa, materinstva, bolesti, smrti, umetnosti, slobode, snova, društvenih očekivanja i tabua itd. Ali da svaka od njih o tome prozbori nekim svojim jezikom i ritmom.

Da li biste mogli da napravite paralelu između glume i književnosti? Koja je zajednička nit ove dve umetnosti?

- Razumevanje, možda. Otići na drugu stranu i sagledati sve iz suprotnog ugla. Imati osećaj za detalj, ali biti svestan šireg konteksta. Osećajnost i budnost, osetljivost za nevidljivo. Jezik kojim ćete to saopštiti je različit. Glumac je sam svoj instrument i „štimovanje“ se odvija bez posrednika, uz pomoć reditelja i partnera. Pisac može biti istovremeno na dve strane, i subjekat i predikat, ali i sam svoj čitalac i korektor. U tom smislu, vreme može biti nešto više na strani pisca, jer dopušta ispravke, no, to može biti i zamka, jer iluzija da imate vremena može uskratiti magiju trenutka. I jedan i drugi umetnik su po vokaciji nesigurni, ali za krajnji ishod moraju imati poverenja u svoj impuls i ideju.

Kako se osećate u književnosti?

- U pisanju sam duže nego u glumi, pre sam počela, ali su obe umetnosti moje prirodno tle, moj urođeni izraz. Pesništvo je moja vokacija, prozi se još učim. I previše cenim književnost da bih sa sigurnošću mogla reći da joj profesionalno već sada pripadam. Trudim se u pisanju da ispunim prvenstveno neka svoja visoka očekivanja, da dodirnem ono što je za mene književnost. A to jeste - iskrenost, dubina misli, vrhunski stil, jednostavnost izraza i bogatstvo slika, univerzalnost. Za mene, reći da ste pisac ima ozbiljnu težinu, koja podrazumeva umeće, kredibilitet i umetničku vrednost, a ne samo

tiraž i samoosećaj. Zato još uvek, sa dve objavljene knjige, i materijalom za još dve, radije kažem samo – da pišem. I ozbiljno tome pristupam. O rezultatima neka govore drugi.

Motiv ljubavi prati svaku od priča. Zašto ste odabrali baš taj motiv?

– Takva sam duša. To mi je važno. Sa slobodom, ljubav je u vrhu mojih ličnih životnih prioriteta. I mislim da je ima malo u svetu. Da je se ljudi stide. Da je preoblače i skrivaju. Da su mnogi ljudski postupci mimikrija potrebe za ljubavlju ili nemogućnosti i neznanja da se ona izrazi. Da smo opterećeni bajkovitim predstavama, da se vezujemo za klišeizirane slike. Da nismo svesni da je ona svuda. Da je ima različitih, različitog trajanja, različitih boja. Da nema dve iste ljubavi. Da je lepo i nije greh ako volite samo jedan deo nekoga. Da onda ako volite potpuno, to ne mora biti opterećujuće. Mislim da se uz ljubav zdravije raste. Ne mislim tu samo na detinjstvo, već na razvoj zrelog odraslog ljudskog bića, da nam ona otvara vrata i uliva hrabrost. Ljubav je strašno jednostavna, a mi smo majstori da je zakomplikujemo.

Žene koje sam opisala u svojoj knjizi usudile su se da vole. To ne znači da su to uspele na idealan način, ali su pokušale i u određenim trenucima su smogle snage da budu iskrene prema samima sebi, priznaju svoje greške ili barem postavbe pitanja. Sve priče jesu priče o njima, ali i o muškarcima koje su volele, jer su upravo zbog takvih svojih izbora i takvih zajednica bile to što jesu. Ta i takva partnerstva su bila neka vrsta hemijskog procesa koji je iz njih izvlačio određene esencije i obrnuto. Nekada su ljubavi, kao i susreti, samo stepenice na putu ka sebi, ka saznanju o sebi, što ne umanjuje njihovu vrednost i lepotu, a nekad su konačne, sudbinske, svrhovite *per se*, kao zasebno biće.

Od jedanaest priča u knjizi, da li imate neku koja Vam je posebno draga?

- „Ledi Magbet, Virdžinija i Tes“ - životinjska strast, kontemplativni nemir i nežna zrelost.

Vaša knjiga se razlikuje od većine današnjih srpskih popularnih izdanja. Šta ste njom želeli da postignete?

- Pisala sam je kao što pišem pesme - iz stomaka, zašto što moram, imam potrebu. Onda tu nema mesta razmišljanja o cilju. Nisam bila usmerena na publiku ili kritiku. Onda je to samo testiranje sebe - šta i kako mogu. Pa mi se i sad za neke delove čini da su mogli bolje, za druge da ih nisam ja pisala, za neke da su baš takvi kako sebe vidim kao pisca jednog dana. Sada je knjiga svet za sebe, i imala ja tu nameru ili ne u početku, ona ima neki svoj unutarnji smisao i poruku. Sada dok Vam odgovaram na pitanje, čini mi se da, osim svega rečenog, nosi i poruku o važnosti bliskosti i opraštanja. I drugima, ali i sebi.